

Nevybuchlá munice v Bosně a Hercegovině

18.10.2024 - Irena Pilařová | Policie ČR

V zahraničí opět pomáhají čeští pyrotechnici

Čeští policejní pyrotechnici mají již v Bosně a Hercegovině ukotvené dobré jméno. Vybudovali si ho nejen v průběhu svých zahraničních misí specializovaných na asanaci zaminovaných prostor, ale v této zemi pomáhají s dlouhodobým očistným procesem také při společné práci s českými policejními potápěči při vyčištění specifického prostředí vodních zdrojů.

V Bosně a Hercegovině se místní pyrotechnici umí zkušeně vypořádat s odminováním válkou zasažené země. Avšak základním předpokladem pro hodnocení bezpečnosti či nebezpečnosti munice, která má rozdílná specifika oproti minám, je právě znalost její konstrukce. Tyto dovednosti pak rozhodují o úspěšnosti zásahu a likvidaci nebezpečných předmětů. I z toho důvodu, že čeští policejní pyrotechnici patří k evropské špičce v oblasti munice, jsou součástí programu Bezpečnostní rozvojové spolupráce Ministerstva vnitra. Jejím hlavním cílem je zvýšit odbornost bosenských kolegů v oblasti identifikace, manipulace a ničení munice a současně zabezpečit odstranění nevybuchlé munice z určených lokalit. Důkazem zájmu o zkušenosti českých expertů byla i prosba bosenských kolegů o prezentaci zásahu nálezu nevybuchlé letecké pumy v chemickém závodě Unipetrol v Litvinově. (<https://www.policie.cz/clanek/ojedinely-nalez-munice.aspx>)

Stejně jako v loňském roce

(<https://www.policie.cz/clanek/policejni-pyrotechnici-v-bosne-a-hercegovine.aspx>) se i letos v čase od 21. 9. až 5. 10. 2024 odehrávala zahraniční expertní cesta 9 policistů Pyrotechnické služby Policie ČR v prostorách bývalého muničního skladu Žunovnica poblíž Sarajeva. Ten byl v době občanské války využíván srbskou stranou, a proto se v září 1995 stal cílem náletů britských a amerických letounů v rámci operace Deliberate Force. Bombardováním bylo zasaženo 55 muničních skladišť a skladovaná munice byla rozmetána na ploše 1 600 000 m².

Naši pyrotechnici získali neocenitelné zkušenosti s asanací rozsáhlého území po výbuchu dvou muničních skladů ve Vrbeticích, ke kterému došlo v ruce 2014. Při týmové práci tak mohli předávat cenné rady a informace tamním kolegům. Partnery českým expertům byli místní kolegové z s FUCZ (Federalna uprava civilne zaštite - Federální správa civilní ochrany) a BHMACE (Bosnia and Hercegovina Mine Action Center). Mezi jeden z mnoha úkolů FUCZ je i řešení nálezů munice a asanace prostor zamořených municí. Velikým pozitivem je také odbornost pracovníků BHMACE a především společný zájem na bezpečnostních opatřeních a bezpečných pracovních postupech, které se snažíme pyrotechnikům FUCZ vštípit.

Kontrola prostoru před počátkem prací

Před začátkem samotných prací proběhla nezbytná příprava, jelikož pyrotechnici musí být připraveni na všechny možné scénáře, včetně těch nejhorších. Prozkoumali oblast bývalého muničního skladu Žunovnica, naplánovali přístupové a evakuační trasy a nacvičili evakuaci zraněných, aby v případě jakéhokoli nebezpečí mohli rychle a efektivně zasáhnout. Součástí příprav byla i návštěva urgentního příjmu v nemocnici v Sarajevu.

Až následně mohli započít samotné práce. V prostoru skladu pak vytyčili pracovní zóny, bezpečnostní koridory a připravili techniku. Při samotné asanaci vyzvedli pyrotechnici veškerý materiál do hloubky 30 cm. Tento způsob odstraňování nebezpečného materiálu je sice časově náročný, avšak nezbytný pro bezpečný pohyb osob v daném terénu.

Pyrotechnici našli celkem 70 kusů munice na ploše přibližně 3000 m². Všechna nalezená munice byla v závěru mise zničena.

Vyčištění poválečné oblasti je dlouhodobý proces a již dnes víme, že se nejedná o poslední zahraniční expertní cestu, které se účastní jak sami specialisti z Pyrotechnické služby Policie ČR, tak ve společnosti s kolegy z Odboru speciálních potápěčských činností a výcviku.

Jedním z měřítek úspěchu této expertní mise je velikost asanované plochy a počet kusů nalezené a odstraněné munice. Stejně důležité je však také zvyšování kvalifikace bosenských pyrotechniků, která přispívá k větší bezpečnosti nejen pro ně samotné, ale i pro okolní obyvatelstvo. Tím se výrazně zlepšuje bezpečnost v celé oblasti a zároveň roste prestiž České republiky na mezinárodní úrovni.

<https://www.policie.cz/clanek/nevybuchla-munice-v-bosne-a-hercegovine.aspx>